

Sókr. Tedy když Periklés začínal řečnit před lidem, byli tenkrát Athéňané horší, nežli když řečnil naposled?
Kall. Snad.

Sókr. Ne snad, můj milý, nýbrž nutně to vyplývá z uznané myšlenky, je-li pravda, že on byl dobrý politik.

Kall. Nu a co?

Sókr. Nic. Ale řekni mi ještě tohle, zdali se říká o Athéňanech, že se činností Perikleovou stali lepšími, či zcela naopak, že byli od něho zkaženi. Já totiž slýchám, že Periklés udělal Athéňany línými, zbabělými, žvanivými a chťivými peněz, když jim první stanovil platy za občanské úkony.⁸⁰

Kall. To jsi slyšel od těch s rozbitýma ušima,⁸¹ Sókrate.

Sókr. Ale tohle už nemám z doslechu, nýbrž vím to jistě, já jako ty, že zpočátku byl Periklés ve vážnosti a že ho Athéňané neodsoudili žádným potupným rozsudkem, dokud byli horší; avšak když se jeho působením stali dokonalými, odsoudili Periklea na konci jeho života pro krádež a málem by ho byli potrestali i smrtí, patrně jako člověka nedobrého.⁸²

Kall. A co? Proto snad byl Periklés špatný?

Sókr. Aspoň kdyby byl takový opatrovatel oslů, koní a volů, jistě by se zdál špatným, kdyby se ukázalo, že v době, kdy je přijal do své péče, ani ho nekopal ani neurkali ani nekousali, a on způsobil, že z divokosti tohle všechno dělají. Či se ti nezdá špatným kterýkoli opatrovatel kteréhokoli zvířete, který přijme zvířata krotší a udělá je divočejšími, než je přijal? Zdá se ti, či ne?

Kall. Ovšemže, abych ti udělal po vůli.

Sókr. Udělej mi tedy i tohle k vůli a odpověz: Je i člověk jeden z živočichů, či ne?

Kall. Ano, jak by ne?

Sókr. Nepečoval Periklés o lidi?

Kall. Ano.

Sókr. Nuže tedy zdalipak by se nebyli měli, jak jsme právě uznávali, státi jeho působením z nespravedlivějších spravedlivějšími, jestliže je pravda, že o ně pečoval on, dobrý politik?

Kall. Ovšemže.

Sókr. A spravedliví jsou jistě mírní, jak řekl Homér,⁸³ co říkáš ty? Není tomu tak?

Kall. Ano.

Sókr. Avšak on je věru udělal divočejšími, než jak je přijal, a to proti sobě samému, čeho by si byl nejméně přál.

Kall. Chceš, abych s tebou souhlasil?

Sókr. Ano, jestliže se ti zdá, že mám pravdu.

Kall. Tedy budiž tomu tak.

Sókr. Jestliže je učinil divočejšími, jistě také i nespravedlivějšími a horšími?

Kall. Budiž.

Sókr. Podle toho tedy Periklés nebyl dobrým politikem.

Kall. Ty říkáš, že ne.

Sókr. Ví bůh, že také ty, podle toho, co jsi uznával. Teď mi zase pověz o Kimónovi:⁸⁴ nevypověděli ho ti, které pěstoval, ostrakismem z obce, aby po deset let nezastlechl jeho hlasu?

A neudělali Themistokleovi zrovna totéž a nepotrestali ho k tomu vyhnanstvím?⁸⁵ A neodsoudili Miltiada Marathónského k tomu vhození do propasti, a nebyl by tam býval

vskutku uvržen, kdyby nebyl zakročil úřadující člen rady?⁸⁶ A přece, kdyby to byli bývali dobří muži, jak ty tvrdíš, nikdy by se jim tyhle věci nebyly staly. Jistě nevidíme, že by dobří nádiči vozů zpočátku pevně seděli na vozech, ale když si své

koně vypěstují a sami se stanou lepšími vozataji, tehdy že by vypadávali; není tomu tak ani při vozatajském umění, ani

v žádné jiné činnosti; či tobě se zdá, že ano?

Kall. To ne.

Sókr. Pravdivá tedy byla, jak se podobá, výše řečená slova, že se, pokud víme, nevyskytl v této naší obci žádný dobrý politik. Ty

jsi uznával, že za naší doby žádný, ale za dřívější že jistě takoví byli, a vybral jsi za příklad tyto muže; avšak o nich se ukázalo, že

byli rovni nynějším, takže jestliže byli řečníky, neužívali ani pravé rétoriky – neboť to by byli nepadli – ani rétoriky lahodící.